

សៀវភៅណែនាំស្តីពី ការផលិតគ្រាប់ពូជផ្លែឈើស្រូវ

VEGETABLE SEED PRODUCTION CAMBODIA MANUAL

គម្រោង

អនុវត្តដោយ

មាតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម Introduction	1
២. គោលបំណង Purposes.....	1
៣. ទម្រង់នៃការបង្កាត់ពូជ Breeding From	2
៤. ការជ្រើសពូជសម្រាប់ផលិតពូជ Seed Selection for Seed Multiply	3
៥. ការផលិតគ្រាប់ពូជបន្ថែម Seed Multiply	4
៦. កត្តាចង្រៃ និងវិធានការការពារ Pest and Control.....	6
៧. ការប្រមូលគ្រាប់ពូជ Harvest	9
៨. ចូលរួមសំអាតកសិដ្ឋានបន្ទាប់ពីច្រត់កាត់រួច Farm Cleaning After Harvested.....	12
៩. ព័ត៌មានបន្ថែម Additional Information	12

១. សេចក្តីផ្តើម Introduction:

គ្រាប់ពូជជាកត្តាមួយដ៏សំខាន់ក្នុងចំណោមកត្តាផ្សេងៗធ្វើអោយការដាំដុះទទួលបានជោគជ័យ។ តម្រូវការពូជមានការប្រែប្រួលទៅតាមប្រពន្ធផលិតកម្មផ្សេងៗ និងជាទូទៅ កសិករបានរក្សាគ្រាប់ពូជទុកសម្រាប់ធ្វើការដាំដុះនៅរដូវបន្តបន្ទាប់ និងមានពេលខ្លះពួកគាត់ទិញផ្លែទុំពីទីផ្សារសម្រាប់យកគ្រាប់ធ្វើជាពូជសម្រាប់ធ្វើការដាំដុះបន្ត។

ឈេន/CHAINជាគម្រោងបន្ថែម ផ្ទៃលើកម្ពុជារបស់ស្វីស(SDC) បាន នឹងកំពុងអនុវត្តនៅតាមបណ្តាខេត្តគោលដៅមួយចំនួនដូចជា ខេត្តក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង ព្រះវិហារ និងខេត្តឧត្តរមានជ័យ បានទទួលលទ្ធផលប្រសើរជាងពេលមុនដូចជាការបង្កើនវដ្តនៃការដាំដុះ ទិន្នផល ការជ្រើសរើសពូជ ការគ្រប់គ្រងកត្តាចង្រៃ និងការផលិត ផលិតផលមានសុវត្ថិភាព។

ផ្នែកលើលទ្ធផល បទពិសោធដ៏ល្អប្រសើរនេះ ឈេន/CHAIN នឹងគាំទ្របន្តតាមរយៈការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីស្ថាប័នដៃគូ សហគមន៍កសិករដើម្បីផ្តល់បច្ចេកបន្តទៅដល់ក្រុមដាំបន្លែក្នុងការផលិតពូជបន្លែជាតម្រូវការ និងមានតម្លៃខ្ពស់នៅទីផ្សារ ភ្ជាប់ពួកគាត់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតអោយសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលខ្ពស់។

២. គោលបំណង Purposes:

- ផ្តល់បច្ចេកទេស ដល់មន្ត្រីមូលដ្ឋាន និង កសិករអំពីការផលិតពូជបន្លែ ដែលមានគុណភាព។
- ចេះជ្រើសរើស និងអភិរក្សពូជបន្លែដែលមានគុណភាពខ្ពស់ សម្រាប់ ធន់ និងអាកាសធាតុ ផ្តល់ផលខ្ពស់ និងស្របតម្រូវការទីផ្សារ។

៣ .ទម្រង់នៃការបង្កាត់ពូជ Breeding From:

សំដៅដល់ផ្កាមានអាយុ ការងាយលំអងកេសញី និងឈ្មោលដើម្បីបង្កកំណើត។ ការងាយលំអងក្នុងធម្មជាតិអាចប្រព្រឹត្តទៅតាមរយៈខ្យល់ ទឹកភ្លៀង សត្វល្អិត និងតាមរយៈមនុស្ស។

ក . ស្វ័យបង្កកំណើតឬស្វ័យផលការ Self-Pollination:

សំដៅគ្រួសារដំណាំដែលមានកញ្ចុំផ្ការកេសសញី និងឈ្មោលនៅជាមួយគ្នាដោយមិនត្រូវការភ្នាក់ងារបង្កាត់ឬចម្លងលំអងទេ។ គ្រួសារដំណាំប្រភេទនេះដាំដុះសមស្របក្នុងផ្ទះសំណាញ់ ឬប្រាស្នីក។

ខ. បង្កាត់សេរី ឬមិនស្វ័យផលការ Cross-Pollination:

សំដៅគ្រួសារដំណាំដែលមានកញ្ចុំផ្ការកេសសញី និងឈ្មោលនៅផ្សេងពីគ្នាដែលត្រូវពឹងផ្អែកភ្នាក់ងារបង្កាត់ឬចម្លងលំអងពីសត្វឃ្មុំ សត្វល្អិតផ្សេងៗ សកម្មភាពមនុស្សញ្ជល់ផ្ការឈ្មោលនិងញី និងឬខ្យល់។ គ្រួសារដំណាំប្រភេទនេះដាំដុះមិនសមស្របក្នុងផ្ទះសំណាញ់ឬប្រាស្នីកទេ។ តែបើដាំត្រូវក្នុងផ្ទះសំណាញ់ឬប្រាស្នីកត្រូវបើកសំណាញ់ឬប្រាស្នីកដើម្បីអោយភ្នាក់ងារចម្លងលំអងសម្រាប់បង្កកំណើតក្នុងដំណាក់ចេញផ្កា ។

គ .របៀបនៃការបង្កកំណើតដំណាំបន្លែមួយចំនួន Pollination of some crops:

ស្វ័យបង្កកំណើត	បង្កាត់សើ	សត្វល្អិត(ឃ្មុំ)
ប៉េងប៉ោះ សាលាដ ពួកសណ្តែក	ពួកស្ពៃ ពួកខាត់ណា ត្រសក់ ល្ពៅ ផ្លែ ខ្លឹម	ពួកគូតប៊ីត ប្រាស៊ីកកា ពួកខ្លឹម

៤ .ការជ្រើសពូជសម្រាប់ផលិតពូជ Seed Selection for Seed Multiply:

ការសម្រេចចិត្តដែលមាន ការចូលរួមពីបុរស និង ស្ត្រីក្នុងការជ្រើសរើសមុខ ដំណាំ

ពូជដំណាំដែលធន់នឹង អាកាសធាតុ (រាំងស្ងួត និងជាំទឹក)

ជាពូជដំណាំដែលមាន ភាពធន់ជាមួយសត្វល្អិត និងជម្ងឺផ្សេងៗ

ពូជដំណាំដែលមានទិន្ន ផលខ្ពស់

ជាប្រភេទដំណាំមាន តម្រូវការទីផ្សារ និងមាន តម្លៃខ្ពស់

